

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ КИТАЮ

©2019 МАКАРЧУК К. О., ШУБА М. В.

УДК 339.727.22(510)

JEL: F21; G24

Макарчук К. О., Шуба М. В. Сучасний стан і перспективи залучення прямих іноземних інвестицій в економіку Китаю

Метою статті є визначення сучасного стану та перспектив залучення прямих іноземних інвестицій в економіку Китаю. Наведено динаміку притоку та відтоку прямих іноземних інвестицій Китаю, основні країни – інвестори в китайську економіку. Встановлено, що обсяг надходження прямих іноземних інвестицій в економіку Китаю протягом періоду, що досліджується, щороку зростає. Цьому сприяють відкритість економіки, стрімкий розвиток високотехнологічного сектора, лібералізація, створення зон вільної торгівлі тощо. Розглянуто нормативно-правове регулювання інвестиційної діяльності та залучення іноземного капіталу в КНР. Визначено сприятливу податкову політику уряду, у тому числі пільговий режим спеціальних економічних зон, як важливий фактор у підвищенні інвестиційної привабливості КНР (з 5400 спеціальних економічних зон у світі понад 4000 знаходяться в азіатських країнах, що розвиваються, а в Китаї створено їх найбільшу кількість – понад 2500). Проаналізовано позиції Китаю в рейтингах інвестиційної привабливості, таких як рейтинг легкості ведення бізнесу, індекс економічної свободи, індекс регуляторних обмежень для прямих іноземних інвестицій, індекс довіри інвесторів. Визначено взаємозв'язок між ВВП Китаю та припливом прямих іноземних інвестицій у КНР за допомогою кореляційного аналізу. Результати розрахунку показали, що коефіцієнт кореляції дорівнює 0,54, що свідчить про те, що зв'язок між показниками, що досліджуються, існує, але він є слабким. Систематизовано основні переваги та ризики інвестиційного клімату КНР. Встановлено, що, незважаючи на значну інвестиційну привабливість Китаю, існує багато інвестиційних ризиків, однак китайський уряд продовжує реформи, спрямовані на покращення інвестиційного клімату держави.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість, Китай.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-12-45-50>

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 16.

Макарчук Катерина Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (пл. Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: k.makarchuk@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7712-3071>

Шуба Марина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (пл. Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: marinashuba@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2581-6914>

Researcher ID: https://www.researchgate.net/profile/Marina_Shuba

УДК 339.727.22(510)

JEL: F21; G24

UDC 339.727.22(510)

JEL: F21; G24

Макарчук Е. А., Шуба М. В. Современное состояние и перспективы привлечения прямых иностранных инвестиций в экономику Китая
Целью статьи является определение современного состояния и перспектив привлечения прямых иностранных инвестиций в экономику Китая. Приведена динамика притока и оттока прямых иностранных инвестиций Китая, указаны основные страны – инвесторы в китайскую экономику. Установлено, что объем поступления прямых иностранных инвестиций в экономику Китая в течение исследуемого периода ежегодно растет. Этому способствуют открытость экономики, стремительное развитие высокотехнологического сектора, либерализация, создание зон свободной торговли. Рассмотрено нормативно-правовое регулирование инвестиционной деятельности и привлечения иностранного капитала в КНР. Определена благоприятная налоговая политика правительства, в том числе льготный режим специальных экономических зон, как важный фактор в повышении инвестиционной привлекательности КНР (из 5400 специальных экономических зон в мире более 4000 находятся в азиатских развивающихся странах, а в Китае создано их наибольшее количество – более 2500). Проанализированы позиции Китая в рейтингах инвестиционной привлекательности, таких как рейтинг легкости ведения бизнеса, индекс экономической свободы, индекс регуляторных ограничений для прямых иностранных инвестиций, индекс доверия инвесторов. Определена взаимосвязь между ВВП Китая и притоком прямых иностранных инвестиций в КНР с помощью корреляционного анализа. Результаты расчета показали, что коэффициент корреляции равен 0,54, что свидетельствует о том, что связь между исследуемыми показателями существует, но является слабой. Систематизированы основные преимущества и риски инвестиционного климата КНР.

Makarchuk K. O., Shuba M. V. The Current Status and Prospects for Attracting Foreign Direct Investment in the Chinese Economy

The article is aimed at defining the current status and prospects for attracting foreign direct investment in the Chinese economy. The dynamics of China's inflow and outflow of foreign direct investment are provided, the main countries investing in the Chinese economy are specified. It is determined that the amount of foreign direct investment in the Chinese economy has been increasing annually during the researched period. This is facilitated by the openness of the economy, the rapid development of the high-tech sector, liberalization, creation of free trade zones. The legal regulation of investment activities and attracting foreign capital to PRC is considered. The government's favorable tax policy, including the preferential regime of special economic zones, has been defined as an important factor in increasing the PRC investment attractiveness (out of 5400 special economic zones in the world more than 4000 are in Asian developing countries, and China holds the largest number of them – more than 2500). China's positions in investment attractiveness ratings, such as the rating of ease in doing business, the index of economic freedom, the index of regulatory restrictions for foreign direct investment, the index of investor confidence, are analyzed. The relationship between China's GDP and the inflow of foreign direct investment into China has been defined using correlation analysis. The results of the calculation showed that the correlation ratio is 0,54, which indicates that there is but a weak link between the indicators researched. The main advantages and risks of China's investment climate are systematized. It is determined that, despite China's

Установлено, что, несмотря на значительную инвестиционную привлекательность Китая, существует много инвестиционных рисков, однако китайское правительство продолжает реформы, направленные на улучшение инвестиционного климата государства.

Ключевые слова: прямые иностранные инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная привлекательность, Китай.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Библ.:** 16.

Макарчук Екатерина Алексеевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры международных экономических отношений имени Артура Голикова, Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина (пл. Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: k.makarchuk@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7712-3071>

Шуба Марина Владимировна – кандидат экономических наук, доцент кафедры международных экономических отношений имени Артура Голикова, Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина (пл. Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: marinashuba@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2581-6914>

Researcher ID: https://www.researchgate.net/profile/Marina_Shuba

significant investment attractiveness, there are many investment risks, but the Chinese government continues reforms directed towards improving the investment climate of the country.

Keywords: foreign direct investment, investment climate, investment attractiveness, China.

Fig.: 2. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 16.

Makarchuk Kateryna O. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of International Economic Relations named after Artur Golikov, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: k.makarchuk@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7712-3071>

Shuba Maryna V. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of International Economic Relations named after Artur Golikov, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: marinashuba@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2581-6914>

Researcher ID: https://www.researchgate.net/profile/Marina_Shuba

Сьогодні важко уявити країну, яка би прагнула стрімкого економічного розвитку та при цьому не намагалася покращити свій інвестиційний клімат і збільшити обсяг надходження прямих іноземних інвестицій. Тому не дивно, що підвищення рівня інвестиційної привабливості стало однією із основних цілей уряду КНР, який проводить скоординовану та науково обґрунтовану економічну політику по залученню прямих іноземних інвестицій та формуванню сприятливого інвестиційного клімату відповідно до довгострокової стратегії розвитку держави на інноваційній основі.

Надходження прямих іноземних інвестицій (ПІІ) у Китай є фактором прискорення економічного та технічного прогресу, оновлення та модернізації виробничого апарату, використання передових методів організації виробництва, забезпечення зайнятості населення та підготовки кадрів. Варто відзначити, що з Китаєм наразі співпрацюють більшість транснаціональних компаній, транснаціональних банків і країн світу.

Уряд Китаю планує подальше розширення відкритості зовнішньому світу, покращення привабливості ділового клімату, скорочення сфери обмежень для надходження прямих іноземних інвестицій, що може сприяти збільшенню обсягу їх припливу, тому дослідження досвіду Китаю у сфері залучення прямих іноземних інвестицій є актуальним.

Метою статті є визначення сучасного стану та перспектив залучення прямих іноземних інвестицій в економіку Китаю.

Вагомий внесок у вивчення сучасного стану та тенденцій залучення ПІІ в економіку Китаю зробили Сюй Люмэй та Сунь Гоцзе [1], які розглядають стратегію залучення іноземних інвестицій; У. Харина у своїй статті [2] досліджує становлення та розвиток інвестиційної діяльності КНР; Є. Ерфан та О. Посипанко [3], у дослідженні яких визначається місце Китаю в розподілі світових прямих іноземних інвестицій тощо.

КНР поклала в основу своєї концептуальної політики відкритості та реформ залучення іноземного капіталу, що дало змогу Китаю прискорити освоєння енергоресурсів, розвиток транспорту, засобів зв'язку, а також провести технічну реконструкцію низки старих підприємств [3].

На *рис. 1* наведено динаміку притоку та відтоку прямих іноземних інвестицій Китаю у 2012–2018 рр.

Згідно з Доповіддю про світові інвестиції 2019 р. ЮНКТАД, Китай зайняв друге місце у світі як реципієнт ПІІ після США. Обсяг надходження ПІІ в економіку Китаю протягом останніх років продовжує зростати і у 2018 р. досяг 139 млрд дол. США. Це обумовлено відкритістю економіки, лібералізацією, стрімким розвитком високотехнологічного сектора та створенням зон вільної торгівлі [4–6].

Головні країни – інвестори у Китайську Народну Республіку у 2018 р. наведені на *рис. 2*. Переважна більшість інвестицій продовжує надходити з Гонконгу (становить більше 70% від усіх ПІІ). Варто відзначити, що, незважаючи на ескалацію торговельної війни, інвестиції США в Китай залишаються стійкими.

Інвестиції в основному були спрямовані на виробництво, комп'ютерні послуги, нерухомість, лізинг бізнесу та послуг, оптову та роздрібну торгівлю, фінансове посередництво, наукові дослідження, транспорт, електроенергію та будівництво.

Щодо нормативно-правового регулювання інвестиційної діяльності та залучення іноземного капіталу, то в КНР виділено ряд галузей, в які дозволено залучати інвестиції, і такі, в які інвестування обмежене чи взагалі заборонене, адже саме таким чином можна контролювати присутність інвесторів в економіці та не давати їм можливості впливати на стратегічно важливі галузі [2]. Ці документи називаються рекомендації та інструкції для іноземних інвесторів.

У березні 2019 р. у Китаї прийняли новий закон про іноземні інвестиції, спрямований на наро-

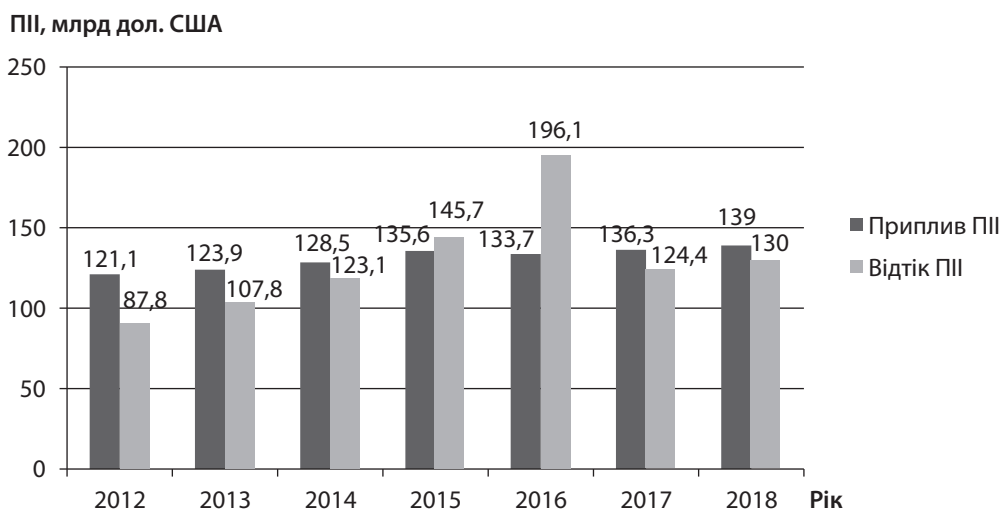

Рис. 1. Динаміка припливу та відтоку прямих іноземних інвестицій Китаю протягом 2012–2018 рр., млрд дол. США

Джерело: побудовано за [4–6].

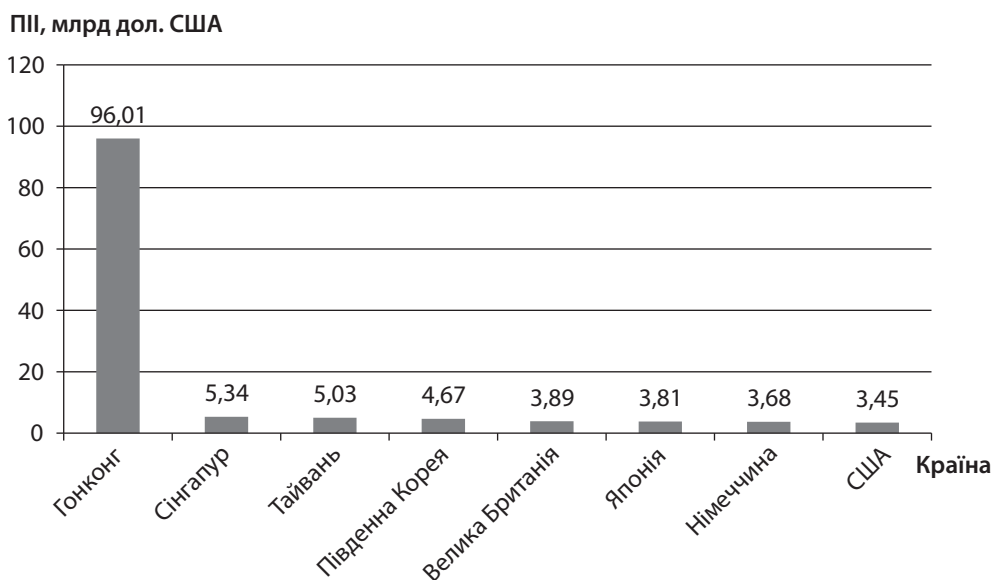

Рис. 2. Основні країни – інвестори у КНР у 2018 р., млрд дол. США

Джерело: побудовано за [7].

щування обсягів зарубіжних інвестицій в економіку країни, який вступить у силу в січні 2020 р. Новий закон зобов'язує «створювати ринкове середовище на принципах стабільності, прозорості, передбачуваності та чесної конкуренції» для іноземних інвесторів [8]. Також влітку 2019 р. Національною комісією з розвитку та реформ і Міністерством торгівлі КНР було оновлено спеціальні адміністративні заходи щодо доступу до іноземних інвестицій – негативний перелік, який визначає сектори, в яких іноземні інвестиції або обмежені, або заборонені, поряд зі зведеним переліком секторів, в які іноземні інвестиції заохочуються (заохочувальний список), що дозволить додатково зняти обмеження та полегшити залучення іноземних інвестицій у Китаї.

Варто відзначити, що у період з 2011 по 2019 рр. кількість заборонених або обмежених секторів зни-

зилася зі 180 до 40 [8]. Особливо важливим фактором у підвищенні інвестиційної привабливості КНР є сприятлива податкова політика уряду, у тому числі пільговий режим спеціальних економічних зон (СЕЗ). Із 5400 СЕЗ у світі понад 4000 знаходяться в азійських країнах, що розвиваються. У Китаї їх найбільше – понад 2500 [9].

Адміністрації СЕЗ наділені правами управління зонами в галузі економічного розвитку та розробки відповідної нормативно-правової бази, зокрема в питаннях міжнародного кредитування, залучення іноземного капіталу та його регулювання. Це означає, що, окрім пільгового режиму оподаткування, місцеві адміністрації можуть надавати іноземним інвесторам у галузі новітніх технологій та експортоорієнтованих секторах неподаткові пільги, напри-

клад, надання можливості безкоштовно користуватись водою, газом, землею, електроенергією, не сплачувати за оренду приміщень [2].

На наш погляд, важливим в аспектом в дослідженні залучення іноземних інвестицій в економіку Китаю є його позиції в рейтингах інвестиційної привабливості.

У рейтингу Doing Business у 2019 р. КНР займає 46 місце, значно піднявшись у рейтингу (у 2018 р. країна посідала 78 місце) [10].

Урядом Китаю спрощено початок бізнесу, а саме: впроваджено онлайн-реєстрацію компаній і спрощено соціальне забезпечення реєстрації. Щодо отримання дозволу на будівництво, то Китай спростив процес отримання свідоцтв про завершення будівництва та реєстрацію новобудов з реєстру нерухомості. Шляхом оптимізації адміністративних процедур і підвищення надійності прозорості системи управління земельними ресурсами було полегшено реєстрацію власності. Також значно покращився захист міноритарних інвесторів [10].

Для дослідження інвестиційної привабливості Китаю слід розглянути індекс економічної свободи, який є агрегованим показником, який оцінює рівень економічної свободи в країнах світу. За рейтингом економічної свободи Китай зайняв 100 місце, набравши 58,4 бала, і його класифікують як країну з не вільною економікою. Китай посідає 20-те місце серед 43 країн Азійсько-Тихоокеанського регіону, і його загальний бал нижче регіональних і світових середніх [11].

Згідно з індексом регуляторних обмежень для прямих іноземних інвестицій Організації економічного співробітництва та розвитку (*The FDI Regulatory Restrictiveness Index*), який вимірює встановлені законодавством обмеження на прямі іноземні інвестиції у 22 економічних секторах у 69 країнах, показник КНР значно покращився. Якщо у 1997 р. індекс становив 0,613, то у 2018 р. він досяг рівня 0,251 (згідно з методологією ОЕСР, чим ближче до 0, тим менше обмежень) [12].

Наступним індексом, що представляє інтерес, є індекс довіри інвесторів (*The A. T. Kearney FDI Confidence Index*) – щорічне опитування керівників компаній з усього світу, яке ранжує ринки, що можуть залучити найбільшу кількість інвестицій протягом наступних трьох років. Його особливість – унікальний прогностичний аналіз ринків, на які інвестори мають намір орієнтуватися при рішенні про інвестування в найближчі роки. Він складається для 25 найбільш привабливих країн для прямих іноземних інвестицій. Китай залишається єдиним ринком, що розвивається в першій десятці, що вказує на те, що інвестори продовжують розглядати країну як один із провідних напрямків ПІІ. Однак позиції країни дещо погіршилися: у 2017 р. вона посідала третє місце в рейтингу, у 2018 р. – п'яте, а у 2019 р. – сьоме [13].

Інвестиційна привабливість Китаю частково визначається глобальним значенням його економіки. Переваги досконалого промислово-логістичного ланцюга, наявність масштабного виробництва та величезного споживчого ринку, що склалися в країні, стали новими точками зростання китайської економіки. Китай також є єдиною країною, що має всі промислові категорії, включені в промислову класифікацію Організації Об'єднаних Націй. Його транспортна інфраструктура лідирує у світі, маючи у своєму розпорядженні найбільші мережі швидкісних залізниць і швидкісних доріг з точки зору пробігу. Ці унікальні переваги китайської економіки мають досить велику привабливість для транснаціональних корпорацій з точки зору розміщення свого бізнесу в Китаї. Цікаво, що в умовах торговельних суперечок Китаю та США, які виявилися ще в березні 2018 р., такі гіганти, як BMW і Tesla не тільки не скоротили, а, навпаки, розширили свою присутність в Китаї [14; 15].

Серед чинників, що сприяють залученню іноземних інвестицій в економіку Китаю, також необхідно виділити створення таких платформ співпраці, як «Один пояс, один шлях», «Китай-АСЕАН». Також КНР зміцнює взаємодію з країнами БРІКС та є прихильницею багатосторонньої торговельної системи [14].

Для визначення наявності взаємозв'язку між ВВП Китаю і припливом прямих іноземних інвестицій у КНР скористаємося методом кореляційного аналізу. Розрахунки показали, що коефіцієнт кореляції дорівнює 0,54, що свідчить про те, що зв'язок між даними величинами існує, але він є слабким, тобто на показники, що досліджуються, значно впливають й інші фактори (*табл. 1*).

У *табл. 2* наведено основні переваги та ризики інвестиційного клімату КНР. Незважаючи на існуючі переваги інвестиційного клімату, уряду КНР необхідно продовжувати докладати багато зусиль для зменшення ризиків і залучення нових іноземних інвесторів.

ВИСНОВКИ

За десятиліття реформ і відкритості Китай накопичив велику кількість переваг як місце призначення іноземних інвестицій. Величезний внутрішній ринок, значні темпи економічного зростання, інтегрована промислова система, ефективна інфраструктура, високоосвічені кадри, а також застосування нових технологій – все це є частиною інвестиційної привабливості Китаю. З набранням чинності закону про іноземні інвестиції та скороченням «негативних списків» для іноземних інвестицій очікується значне поліпшення інвестиційного клімату в найближчій перспективі. Окремі аспекти досвіду Китаю у сфері залучення прямих іноземних інвестицій можуть бути використані в рекомендаціях щодо поліпшення інвестиційного клімату України. ■

Таблиця 1

Кореляційний зв'язок між ВВП і припливом прямих іноземних інвестицій у КНР

Показник	Рік							R
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
ВВП (трлн дол. США)	8,481	9,579	10,360	10,982	11,383	12,014	13,368	0,54
ПІІ (млрд дол. США)	121,1	123,9	128,5	135,6	196,1	136,3	139	

Джерело: складено за [4–6; 16].

Таблиця 2

Переваги та недоліки інвестиційного клімату Китаю

Основні переваги інвестиційного клімату КНР	Основні інвестиційні ризики КНР
1. Ємний внутрішній ринок, який є найбільшим у світі	1. Відсутність прозорості, корупція
2. Наявність природних ресурсів, низькі витрати виробництва	2. Посилене державне регулювання інвестиційної діяльності
3. Витрати на оплату праці залишаються порівняно низькими, хоча ситуація змінюється в певних сферах	3. Правове середовище, що постійно змінюється
4. Зростаюча економіка	4. Слабкий захист інтелектуальної власності
5. Стабільність валютного курсу: китайський юань включений у кошик резервних валют МВФ	5. Бюрократичні та адміністративні складнощі
6. Стабільна соціально-економічна обстановка	6. Високий рівень заборгованості підприємств
7. Участь в СОТ	7. Недосконалий механізм врегулювання суперечок
8. Пільги та преференції для іноземних інвесторів	8. Старіння населення
9. Інвестиційний клімат, що постійно вдосконалюється (законодавча та правова системи)	9. Важка екологічна ситуація в кількох великих містах
10. Розвинена інфраструктура	10. Культурні відмінності у діловій практиці, які можуть бути важкими для іноземців
11. Вигідне географічне положення (близько до азійських ринків, що розвиваються, до Японії, наявність морських портів)	
12. Розвиток нової експортної мережі (Новий шовковий шлях)	

Джерело: авторська розробка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сюй Люмэй, Сунь Гоцзе. Стратегия привлечения иностранных инвестиций в экономику Китая. Банкаўскі вісник. 2016. № 6. С. 29–35. URL: <http://www.nbrb.by/bv/articles/10132.pdf>

2. Харина У. Я. Становлення і розвиток інвестиційної привабливості КНР. *Економічний вісник університету*. 2016. Вип. 29 (1). С. 198–203.

3. Ерфан Є. А., Посипанко О. А. Китай як центр тяжіння прямих іноземних інвестицій. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 37–43. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/6.pdf

4. Доклад о мировых инвестициях, 2017 год. Инвестиции и цифровая экономика. Основные тенденции и общий обзор. URL: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2017_overview_ru.pdf

5. Доклад о мировых инвестициях, 2018 год. Инвестиции и новая промышленная политика. Основные тезисы и обзор. URL: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2018_overview_ru.pdf

6. Доклад о мировых инвестициях, 2019 год. Особые экономические зоны. Основные тезисы и обзор. URL: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2019_overview_ru.pdf

7. Foreign investment into China in 2018: 3 key points // Belt and Road. URL: <https://beltandroad.ventures/beltandroad-blog/foreign-investment-china-2018>

8. China Briefing. URL: <https://www.china-briefing.com/news/>

9. Developing countries in Asia receive more than \$500 billion in investments. URL: <https://unctad.org/en/pages/news-details.aspx?OriginalVersionID=2112>

10. Доклад Группы мирового банка Doing Business – 2019: оценка качества и эффективности регулирования. URL: <http://russian.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2019>

11. Index of Economic Freedom. 2019. URL: <http://www.heritage.org/index/country/China>

12. FDI restrictiveness / OECD. URL: <https://data.oecd.org/fdi/fdi-restrictiveness.htm>

13. The 2019 Kearney Foreign Direct Investment Confidence Index® // Global Business Policy Council. URL: <https://>

www.atkearney.com/foreign-direct-investment-confidence-index

14. Чому саме Китай: привабливість країни для іноземних інвестицій. URL: <http://ukrainian.cri.cn/841/2018/08/21/2s56959.htm>

15. Economic Watch: Investing in China still top choice for foreign firms. URL: http://www.xinhuanet.com/english/2019-10/02/c_138444087.htm

16. Мировой атлас данных. URL: <https://knoema.ru/atlas/>

REFERENCES

"Chomu same Kytai: pryvablyvist krainy dlia inozemnykh investytsii" [Why China: Attracting a Country to Foreign Investment]. <http://ukrainian.cri.cn/841/2018/08/21/2s56959.htm>

China Briefing. <https://www.china-briefing.com/news/>
"Developing countries in Asia receive more than \$500 billion in investments". <https://unctad.org/en/pages/newsdetails.aspx?OriginalVersionID=2112>

"Doklad Gruppy mirovogo banka Doing Business - 2019: otsenka kachestva i effektivnosti regulirovaniya" [Doing Business World Bank Group Report 2019: Assessing Regulatory Quality and Effectiveness]. <http://russian.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2019>

"Doklad o mirovykh investitsiyakh, 2017 god. Investitsii i tsifrovaya ekonomika. Osnovnyye tendentsii i obshchiy obzor" [World Investment Report 2017. Investment and the Digital Economy. Main Trends and General Overview]. http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2017_overview_ru.pdf

"Doklad o mirovykh investitsiyakh, 2018 god. Investitsii i novaya promyshlennaya politika. Osnovnyye tezisy i obzor" [World Investment Report 2018. Investments and new Indus-

trial Policy. Key Points and Review]. http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2018_overview_ru.pdf

"Doklad o mirovykh investitsiyakh, 2019 god. Osobyie ekonomicheskoye zony. Osnovnyye tezisy i obzor" [World Investment Report 2019. Special Economic Zones. Key Points and Review]. http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2019_overview_ru.pdf

"Economic Watch: Investing in China still top choice for foreign firms". http://www.xinhuanet.com/english/2019-10/02/c_138444087.htm

Erfan, Ye. A., and Posypanko, O. A. "Kytai yak tsentr tiazhinnia priamykh inozemnykh investytsii" [China as the Target Country for FDI Inflows]. *Ekonomika i suspilstvo*. 2017. http://www.economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/6.pdf

"FDI restrictiveness". OECD. <https://data.oecd.org/fdi/fdi-restrictiveness.htm>

"Foreign investment into China in 2018: 3 key points". Belt and Road. <https://beltandroad.ventures/beltandroadblog/foreign-investment-china-2018>

Index of Economic Freedom. 2019. <http://www.heritage.org/index/country/China>

Kharyna, U. Ya. "Stanovlennia i rozvytok investytsiinoi pryvablyvosti KNR" [Sources and Evolution of China's Investment Attractiveness]. *Ekonomichnyi visnyk universytetu*, no. 29 (1) (2016): 198-203.

"Mirovoy atlas dannykh" [World Data Atlas]. <https://knoema.ru/atlas/>

Syuy, Lyumey, and Sun, Gotsze. "Strategiya privlecheniya inostrannykh investitsiy v ekonomiku Kitaya" [Strategy for Attracting Foreign Investment in the Chinese Economy]. *Bankauski visnyk*. 2016. <http://www.nbrb.by/bv/articles/10132.pdf>

"The 2019 Kearney Foreign Direct Investment Confidence Index". Global Business Policy Council. <https://www.atkearney.com/foreign-direct-investment-confidence-index>